

В любовта си към езика на своите предци, езика чрез който е надникнал в мисловния живот, Данте чувствава вродените качества на простонародния говор; затова, като се готвел да покаже мощта му чрез примера на своята проза, той завършва увода на книгата си с следните тържествени, пророчески и думи:

" Това ще бъде нова светлина, ново слънце, което ще изгрее там където изхабеното ще залязе, като даде ~~на~~ зрак на тия, които тънат в мрака на невежеството."

Схемата на творбата е дадена ~~и~~ чрез обичайния похват на средновековното изложение: песента първо се обяснява буквално, а после в нейното алегорично значение; тука-таме само се засяга и ~~всичко~~ откъм двата други смисъла: моралния ^и анагогичния ¹⁾. Ала още буквалния смисъл дава повод за отклонения в науката, които се разпростират толкова много, че заемат голяма част от коментара; това не става по чисто личните прищевки на поета, защото в такъв случай отклоненията не ще имат край/, а само когато темата му се вижда подходяща да вмъкне някое важно обсъждане, или да изложи няко~~е~~ свое лично мнение. Тук липсва един систематичен ред на знанието както в енциклопедиите; поетичният текст подсказва последователно страничните забележки и понякога остава дори потиснат от тях, защото авторът е ~~покорен от величието~~ ^{схващате} на материята. Пример за това ни дава още първия стих на песента " Вие, които ~~изстрашавате~~ и движите третото небе", в която "третото небе" ¹⁾ дава повод да се говори и за останалите небеса, за тяхната връзка с науката и с висшите сили, които движат вселената. И в тези, бихме ги нарекли, несъразмерности, се чувствава ума на Данте, който не може да остане равнодушно хладен към известни проблеми на мисълта; напротив, автобиографичният елемент е твърде съществена част в коментара на първата песен. Както вече казахме, любезната жена от "Нов ~~и~~ живот", в "Пир" изразява, под алегорична форма, противоречието между спомена за Беатриче и събудената от новата жена любов. По този начин двете творби са едновременно свързани и противопоставени, а авторът, като отбелязва различните ~~и~~ им свойства, нарича първата "пламенна и страстна", а втората "умерена и мъжествена".

Данте напълно съзнава задачата, която си е ~~пред~~поставил и чувствава,

1 / аналогия = превеждане на буквалия смисъл на Светото писание в божествен.

2/ Под "трето небе" Данте разбира планетата Венера